

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.39.692/2021/2.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala

(Cím1)

Az alperes képviselője: dr. Jónás Csilla jogi előadó

A per tárgya: fogyatékosági támogatási ügyben hozott T-BP-MCST-1926-1/2020. számú közigazgatási végzés jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 5. sorszám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Debreceni Törvényszék 2021. február 1. napján kelt 20.K.703.399/2020/4. számú végzése keresetlevél visszautasítása tárgyában

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelmét Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatala a 2020. február 3. napján kelt T-JN-07-CST-15524-2/2020. számú végzésével visszautasította arra hivatkozással, hogy a kérelem mellékletét képező háziorvosi beutaló hiányos, ezért az eljárást nem lehetett megindítani. A felperes fellebbezése folytán eljár alperes az elsőfokú végzést helybenhagyta a T-BP-MCST-1926-1/2020. számú végzésével (a továbbiakban: alperesi végzés), mert indokolása szerint a háziorvosi beutalón egyértelműen át volt húzva a fogyatékoság jellegére, az önálló életvitel és önkiszolgálási képesség tekintetében a beutalón erre utaló rész, vagyis így a beutaló nem igazolta a fogyatékoság jellegét. Megállapította ezért, hogy az eljárás lefolytatására nem volt lehetőség.

[2] A felperes 2020. július 6. napján érkezett, postai úton keresetlevelet terjesztett elő az alperesi végzéssel szemben, melyet az alperes 2020. december 31. napján továbbított a Debreceni Törvényszékre a védiratával és a közigazgatási iratokkal együtt. Az alperes a védiratában technikai okra hivatkozva előadta, hogy csak 2020. december 29. napján értesült a keresetlevélről. Egyebekben érdemben nyilatkozott a felperes keresetlevelében foglaltakra.

[3] Az elsőfokú bíróság a 2021. január 11. napján kelt 20.K.703.399/2020/2. számú végzésével 8 napos határidő biztosításával hiánypótlásra hívta fel a felperest, hogy visszautasítás terhével nyilatkozzon: a bíróságtól milyen tartalmú döntés meghozatalát várja. Felhívta, hogy terjesszen elő a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet és egyben tájékoztatta, hogy a bíróságtól kérhető a sérelmes határozat (helyesen: végzés) megváltoztatása, annak megsemmisítése. Útmutatást adott arra nézve, hogy a felperes milyen meghatalmazott személy útján járhat el, és arra is: rászorultsága esetén pártfogó ügyvédi képviselőt biztosítását kérheti, kérelmét a kormányhivatalok mellett működő jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő.

[4] A felperes a 2021. január 19. napján kelt és tévedésből a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészséghez benyújtott beadványában - amely 2021. január 21. napján került továbbításra - feltüntette a háziorvosa nevét és címét, és annak eljárását kifogásolta. A bíróság döntésére irányuló kereseti kérelmet a beadvány nem tartalmazott.

Az elsőfokú bíróság végzése

[5] A Debreceni Törvényszék a 2021. február 1. napján kelt 20.K.703.399/2020/4. számú végzésével a felperes keresetlevelét visszautasította. Végzésének jogorvoslati záradékában - egyebek mellett - tájékoztatta a felperest a fellebbezés tartalmi követelményei köréből a jogszabálysértés megjelöléséről, és annak elmulasztása esetén a jogkövetkezményről (fellebbezés visszautasítása). Indokolásában megállapította, hogy a felperes számára biztosított 8 napos határidőben a felperes a 2021. január 19. napján kelt és tévedésből a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészségnek megküldött beadványában a háziiorvosával kapcsolatos fenti adatokat feltüntette, de ezen beadványában sem jelölte meg a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet, és így a keresetlevele továbbra sem volt elbírálható. A keresetlevél visszautasításának alapjaként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés j) pontjára hivatkozott, figyelemmel a Kp. 37. § (1) bekezdés g) pontjára.

A fellebbezés

[6] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben a felperes fellebbezés megnevezéssel beadványt terjesztett elő. Jogszabálysértésként megjelölte, hogy a „rokkantsági % nem megfelelően lett megállapítva.” Ismételten kifogásolta a háziiorvosa eljárását, és úgy vélte, hogy feltehetően egy zárójelentés nem lett megküldve „a megfelelő hivatalokhoz.”

[7] Az alperes a felperes fellebbezésére észrevételt nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] Elöljáróban leszögezi a Kúria, hogy a felperes fellebbezését befogadta, mert egyrészt a beadvány tartalmánál fogva fellebbezésnek minősül, abban a 4. sorszámú végzést megjelölte a felperes. Másrészt a Kúria figyelembe vette, hogy a beadványt saját hatáskörben nem intézhette el az elsőfokú bíróság, mert a keresetlevelet visszautasító 4. sorszámú végzéséhez kötve van a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 357. § (1) bekezdése alapján.

[9] A Kúria ugyanakkor a másodfokú eljárásban a fellebbezés kereteire tekintet nélkül járt el, mert észlelte, hogy az elsőfokú bíróság lényeges kérdéseket nem ismert fel és nem vizsgált meg az eljárásában, amelyek végső soron ügydöntőek voltak a keresetlevélnek - a hiánypótlás elmulasztása miatti - visszautasítása tekintetében. A hiánypótlási felhívásában az elsőfokú bíróság helyesen kérte számon a keresetlevél tartalmi követelményei vonatkozásában, hogy a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet a keresetlevél nem foglal magában. A hiányt megjelölve továbbá, formálisan jogszerűen teljesítette a felperes felé a tájékoztatási kötelezettségét. Azt viszont fel kellett volna ismernie, - figyelemmel már a keresetlevélre és a felperes 2021. január 19. napján kelt beadványára is - hogy önmagában az írásban kiadott hiánypótlás (annak jogi nyelvezete) nem segíti, nem segítette a felperest a jogérvényesítésben. A felperes ez utóbbi beadványában ugyan reagált a bíróság végzésére, de érzékelhetően nem adott adekvát választ a hiánypótlási felhívásra. A fellebbezéséből kitűnik,

hogy szinte a visszautasító végzésből a számára kedvezőtlen döntés tényét sem igazán azonosította be, de a 2021. január 19. napján kelt beadvány is azt tükrözi: nem ismerte fel, hogy mit takar „a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem” megjelölésének a követelménye (még úgy sem, hogy a kérelem irányaként a bíróság a megváltoztatást, megsemmisítést is feltüntette a hiánypótlásra felhívó végzésében). Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság bár - formálisan a jogszabályok alapján eljárva, - határidő biztosításával, a következményre való figyelmeztetéssel kiadva a végzést teret adott a hiánypótlásnak, amelynek elmaradására tekintettel a visszautasítás jogkövetkezménye felmerülhetett, de a közrehatási kötelezettségét nem teljesítette. Figyelmen kívül hagyta, hogy a 2. sorszámú hiánypótlási felhívás önmagában nem volt alkalmas arra, hogy abból a személyesen eljáró felperes a hiányokra következtessen; nem vette fontolóra, hogy a felperes részére egy ismételt hiánypótlás lehetőségének biztosítása - akár az ügy körülményeire tekintettel hatékonyabbnak, eredményesebbnek tűnő személyes meghallgatás keretében - indokolt lett volna. Ennek során a részletesen elmagyarázott hiány, a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem megjelölésének szükségessége tisztázható lett volna.

[10] A Kúria utal a Kp. Kommentárjára (Kommentár a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényhez Szerkesztette: Barabás Gergely / F. Rozsnyai Krisztina / Kovács András György), amely hangsúlyozza a Kp. 2. § (7) bekezdése kapcsán, hogy „a bíróság tájékoztatásának folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz. Egyediesítettnek és teljes körűnek kell lennie, nem teljesíthető pusztán a Kp. 2. § (7) bekezdésére való utalással. (...) A szükséges tájékoztatás ellátásának teljesítéséhez azt kell vizsgálni, hogy milyen az érintett jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli jog- és igényérvényesítési képessége. Ezt befolyásolhatja a fél egészségi állapota, személyi körülményei, tartózkodási helye stb. E képesség vizsgálatánál figyelembe vehetők a fél nyilatkozatai és beadványai, azokból lehet kiindulni a tekintetben, hogy perbeli jogaival és kötelezettségeivel mennyire volt tisztában: lehet-e arra következtetni, hogy a perjog, pervitel rendelkezéseivel tisztában van (pl. szabályszerűen kimentí magát, megfelelő bizonyítási indítványokat tesz), vagy kifejezetten jelzi a hiánypótlás bírói végzéssel kapcsolatos értelmezési nehézségeit. (...) A bíróság tájékoztatási kötelezettsége garanciális szabály, amelynek megsértése - a bírói út kiüresítése és a bírósághoz fordulás joga megsértése miatt - lényeges eljárási szabálysértés lehet.”

[11] Az előzőek alapján a Kúria rögzíti, hogy a Kp. 46. § (1) bekezdése szerinti hiánypótlás egy olyan bírói eszköz, amelyhez a bíróság nincs kötve, az abban foglalt határidőt meg is hosszabbíthatja, de annak sincs akadálya, hogy ismételt hiánypótlást bocsásson ki, a fél helyzetéhez, a jogérvényesítési képességéhez viszonyítva. Erre a perbeli esetben - a közrehatási kötelezettség megsértése, az adott körülményekhez igazított, egyediesített tájékoztatás elmaradása miatt - nem került sor.

[12] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság jogszabálysértő végzését a fellebbezés kereteire tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította a Kp. 112. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 110. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

[13] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak - akár személyes meghallgatás keretében – és esetlegesen a felperes birtokában lévő, az ügyre vonatkozó iratok egyidejű bekérése mellett - szükséges a felperest nyilatkoztatnia, a részletesen elmagyarázott hiány, hiányosság alapján,

figyelemmel arra is: a felperes maga személyesen adta be a beadványait, a megjelenésének akadálya pedig nem merült fel.

Záró rész

[14] A Kúria a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján.

[15] Fellebbezési illeték a másodfokú eljárásban nem merült fel, tekintettel arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján a keresetlevél visszautasítása elleni fellebbezés tárgyi illetékmentes.

[16] A felperesnek a Kúria előtti eljárásban perköltsége nem merült fel, így perköltség megállapításáról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[17] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. április 20.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

Ságiné dr. Márkus Anett s.k. előadó bíró,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő